

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicantium Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

I. Landgravius Lutheranos cum Zuinglianis coniungere studet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

ANNO
1530.

CAPVT VII.

- I. Landgravius Lutheranos cum Zuinglianis coniungere studet.
- II. Actio in scripto inter Lutheran. & Zuinglian. Augusta instituta.
- III. Bucerus Pontano Electoris Sax. Cancellario fraudulentè se insinuat, scripto sententiam suam offerens.
- IV. Noua actio inter Sacramentar. & Brentium deputatum à Lutheranis, cum scripto Melanchthonis Buceri tradito.
- V. Sacramentarij seorsim, & suà Augusta Confessionem Casari offerunt.

I. ANTEQVAM verò digrediamur ab his Landgravius patro-
nuius patro-
nus Sacra-
mentario-
rum.
Selnec. recit.
12. pag. 236.

comitijs, quædam hoc loco subiungenda veniunt, quæ Lutherani Melanchthonem Augustæ cum Sacramentarijs egisse memorant; à quibus id temporis totus erat alienus. Nam & huius factionis quidam istuc à ciuitatibus Zvinglianis missi fuerunt, qui non parum præsidij, tum quidem in Philippo Hassiæ Landgrauio habere videbantur; quanquam Saxo, cæteri que Protestantes ab eorum societate prorsus abhorrebant. Hi verò ante Cæsaris aduentum non minùs liberè quam Lutherani, publicas ad populum conciones habuerunt; & magno quidem cum multorum applausu. Inter hos primi nominis erant Martinus Bucerus, Wolfgangus Capito, Caspar Hedio, Ambrosius

Interpellatur de Concordia cum Lutheranis

ius

sus Blaurerus, qui Landgrauium fre- ANNUS
 quenter interpellarunt, vt perficeret 1530.
 nunc, quod anno superiore Marpurgi
 cœperat opus, & Lutheranos cum Zvvin-
 glianis conciliaret. Erat Princeps ille
 perspicaci & ardente ingenio, videbat-
 que si Sacramentarij cum Lutheranis in
 eadem castra coniungerentur, id ma-
 gno futurum cum Ecclesiæ Romanæ de- Hostis Ro-
 trimento, cui quanto studio poterat, exi- manæ Ec-
 tium machinabatur. Ad Zvvinglianos sa- clesiæ in-
 tis propendebat à Colloquio Murpurgen- fensissimus
 si: quod cum Heluetij non ignorarent, hoc
 egerunt sollicitè, datis ad eum frequenti-
 bus litteris, vt Principem hunc, antequam
 Augustam iret ad Comitiam, quoquo pacto
 ad se traducerent. Quanquam verò non suc- Ab Helue-
 cessit ista machinatio; metuendum tamen tius pren-
 videbatur, ne continuis Buceri & Capito- satur.
 nis interpellationibus, aliorumque litteris
 expugnatus, deficeret tandem, & in partes
 aduersariorum transfiret.

Erat ipsi à concionibus in aulâ Erar- Eius auli-
 dus Sneppius, homo rigidè Lutheranus; cus con-
 qui post Marpurgense colloquium, perpe- cionator
 tuam ferè cum illo luctam habuit de Eu- Sneppius:
 charistico negotio, multumque laborauit, vt
 Principem ab Heluetiorum societate disti-
 neret. Hic vbi cum Landgrauio venit Au-
 gustam, quod 12. Maij factum est, synedrio
 Lutheranorum adiunctus fuit: Quam na-
 ctus occasionem de Sacramentariorum
astutis

ANNO 1530. *Selnecc. in Recit. f. 237 238.* Luth. ad Lādgr. litteræ defugiendo Zvvingl. consortio. astutis machinationibus, deque periculo, in quo Principem suum versari nouerat, Melanchthonē admonuit; Qui rogatus à Snepio, Lutherum eâ de re fecit certiozem, rogauitq; vt vacillantem datis litteris contra Sacramentariorū insidias confirmaret. Ille scribit ad Landgrauium, eumque magno affectu conquisitis rationibus, à Zvvinglianorū consortio dehortatur. Epistola hæc Coburgi scripta fuit 22. Maij, tribus ferè septimanis ante, quam Cæsar Augustam venit.

Lādgrauij studium in concordia Zvvinglio Lutherana. Landgravius sub id tempus vehementer laborabat, vt si controuersia dirimi planè non posset, quæ inter Lutheranos & Sacramentarios glifcebat, dissidium tamen aliquo pacto tegeretur, & vtrique in fraternam coniunctionem ad tempus coalescerent: Quemadmodum desidentes ad depellendum commune periculum, necessitatis causâ facto syncretismo nonnunquam in societatem coire solent. Nec effecerunt Lutheri litteræ, vt ab hoc conciliandi studio Landgravius conuiesceret. Gerebat verò se veluti medium inter vtrosque, qui suspensio iudicio de re ipsâ neutris insolidum esset additus; nimirum, vt hoc facilius dissidentes syncretismi glutine coniungeret. Cæterum displicebat illi multum Lutheri durities, qui Marpurgi Zvvinglium anno superiore proximo, verbis asperioribus à fraternitate reiecerat. De Melanchthone verò meliora sibi pollicebatur; quem paullo momen-

Lutheri duritiem detestatur.

mento sperabat istuc impelli posse, vt in hac ANNO
 causâ se pro mansuetudine sua, & insigni co- 1530.
 mitate benigniorem exhiberet Zvvinglia- Melancht.
 nis, nec eos tam duriter à societate repelle- mollitiem
 ret; præsertim cum nunc à Luthero disun- amat.
 ctus esset. Et Sacramentarij quidem, Capi- Sacramen-
 to cum primis & Bucerus, hac de re cum ipso tiorum
 Melanchthone colloquium ambiebant; quod votum cõ-
 ille perpetuo defugit; siue per Saxonem grediendi
 prohibitus ne congregaretur, siue per Lu- cum Me-
 therum ipsum, siue quod suo quodam du- lachthone.
 ctu, ab insigni Buceri fraudulentia sibi me-
 tueret.

Landgravius igitur ea, de quibus collo- II.
 quendum erat, per Zvvinglianos iussit in Eorum li-
 breue scriptum redigi, quod Melanchthoni bellus obla-
 & Brentio fuit oblatum, vt expenderet ne- tus Luthe-
 gotium, ac deinde respõderent. Auctor scri- ranis eiusq;
 pti, quisquis fuit, siue Bucerus, siue Capito, summa.
 rationibus quibusdam persuadere nitebatur, *Chytr. in*
 Zvvinglianos à Lutheranis recipiendos in *hist. Confes.*
 fraternitatem, & ad subscribendam Confes- *fol. 648.*
 sionem, quã Melanchthon id temporis me- *Selnecc. in*
 ditabatur, vnà cum Protestantibus admit- *recit. f. 242.*
 tendos: controuersiam verò de Eucharistia
 reiiciendam ad Concilium, vrgendumque
 Cæsarem, vt id tandem indicetur.

Melanchthon & Brentius, vbi scriptum Lutheræ
 hoc perlegissent, datis ad Landgravium lit- norum re-
 teris 9. Iunij respondent: Non ignorare se plica.
 infirmos errore per imprudentiam implici-
 tos tolerari forsan ad tempus posse. Verum,